

Rapport

Datum: 6 februari 2006

Rapportnummer: 2006/037

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid op 31 augustus 2003 tijdens een verkeersomleiding

- de echtgenote van verzoeker heeft uitgescholden voor "trut" en
- een harde klap heeft gegeven op het dak van de auto van verzoeker.

Voorts klaagt verzoeker over de wijze waarop het regionale politiekorps Gelderland-Zuid zijn verzoek om vergoeding van de schade aan het dak van zijn auto heeft behandeld.

Tenslotte klaagt verzoeker over de wijze waarop de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid zijn klachten heeft behandeld. In dit verband klaagt verzoeker erover dat de korpsbeheerder de termijn voor klachtbehandeling heeft overschreden.

Beoordeling

Algemeen

Op 31 augustus 2003 was er een brand in de buurt van A. De politie stelde vanwege deze brand een verkeersomleiding in bij een kruispunt. Verzoeker en zijn echtgenote kwamen in hun auto aangereden, de echtgenote van verzoeker zat achter het stuur. Omdat de vrouw van verzoeker niet direct doorreed, gaf een van de op het kruispunt aanwezige politieambtenaren een klap op het dak van de auto van verzoeker. Verzoeker stelt dat zijn auto hierdoor is beschadigd.

I. Ten aanzien van het uitschelden van de echtgenote van verzoeker en het geven van een klap op het dak van de auto van verzoeker

Bevindingen

1.1. In de mutatie die politieambtenaren E. en B. hebben opgesteld op 31 augustus 2003 komt naar voren dat zij de rijbaan vrijhielden voor aanrijdende brandweervoertuigen vanwege een brand even verderop. Verzoeker en zijn vrouw en een andere auto kwamen aangereden. De andere auto reed direct door na aanwijzingen van politieambtenaar E., maar verzoeker en zijn vrouw bleven ondanks de aanwijzingen van E. dwars over de rijbaan staan met hun auto. E. heeft hierop hard geroepen "Doorrijden, weg vrij maken", maar de vrouw van verzoeker reed niet door. Omdat de brandweerauto de kruising al was genaderd gaf E. om duidelijk te maken dat zij moest doorrijden een klap op de achterruit van het voertuig waarin verzoeker en zijn vrouw zaten. Dit hielp volgens E., want de vrouw van verzoeker reed door.

Voorts wordt in de mutatie vermeld dat de klap van E. met de vlakke hand op de ruit geen schade kan hebben veroorzaakt. Anders zou hij "magische handjes" hebben, aldus E.

Tenslotte wordt in de mutatie vermeld dat verzoeker blij mag zijn dat hij geen proces-verbaal krijgt voor het niet opvolgen van de aanwijzingen en het blokkeren van de doorgang van een hulpverleningsvoertuig met optische en geluidssignalen.

1.2. De Nationale ombudsman merkt op dat in de mutatie vermeld staat dat verzoeker achter het stuur van de auto zat. Gezien de overige stukken die in het dossier zijn gevoegd, waarin steeds naar voren komt dat verzoekers echtgenote achter het stuur zat, gaat de Nationale ombudsman ervan uit dat de mutatie op dit punt niet juist is.

2. In zijn brieven van 31 augustus en 14 september 2003 aan het regionale politiekorps Gelderland-Zuid schrijft verzoeker dat hij en zijn echtgenote op 31 augustus 2003 kwamen aanrijden bij de T-splitsing. Twee politieambtenaren waren het verkeer aan het regelen, vanwege een brand even verderop. Bij de kruising kwam een brandweerauto verzoeker en zijn echtgenote tegemoet. Eén van de politieambtenaren gaf aan dat verzoeker en zijn vrouw rechtsaf moesten slaan, maar achter de politieambtenaar stond een aantal auto's, aldus verzoeker. De vrouw van verzoeker twijfelde of zij moest doorrijden. De politieambtenaar begon te vloeken en noemde de vrouw van verzoeker een trut, volgens verzoeker. Toen zijn vrouw optrok, gaf de politieambtenaar een harde klap op het dak van de auto, aldus verzoeker.

Verzoeker is hierna uitgestapt om de schade aan zijn auto te controleren en is even later teruggelopen naar de kruising, maar toen was de politieambtenaar die de klap had gegeven al weg. De andere politieambtenaar zei volgens verzoeker dat het niet correct was wat er was gebeurd en gaf hem zijn visitekaartje.

Verzoeker schrijft voorts dat er door de klap op het dak schade aan het voordak van zijn auto is ontstaan.

3.1. Op 16 december 2003 heeft klachtbehandelaar S. een telefoongesprek met verzoeker gevoerd. In de klachtrapportage van S. is de zienswijze van betrokken politieambtenaar E. weergegeven. E. geeft aan dat hij het verkeer aan het regelen was, omdat er in de buurt een brand was. Verzoeker en zijn vrouw kwamen aanrijden met hun auto. De vrouw van verzoeker moest de kruising vrijmaken voor een brandweerauto die naderde. Volgens E. bleef de vrouw van verzoeker stilstaan op de kruising. E. schrijft dat hij toen met de vlakke hand een klap op het dak van de auto heeft gegeven, om de aandacht te trekken van de vrouw van verzoeker en haar door te laten rijden. Voorts deelt E. mee dat hij zich niet kan voorstellen dat hij door zijn klap een scheur in het dak van de auto heeft veroorzaakt, omdat je dan heel hard moet slaan volgens hem. E. ontkent dat hij heeft gevloekt en gescholden.

3.2. Klachtbehandelaar S. geeft in zijn onderzoeksrapportage weer dat het volgens hem niet mogelijk is aan te geven of de klacht van verzoeker gegrond is of niet. De verklaringen van de politieambtenaar en verzoeker staan tegenover elkaar, volgens S.

4. Op 28 april 2004 stuurde de districtschef het oordeel over de klacht aan verzoeker. De districtschef sluit zich aan bij het oordeel van klachtbehandelaar S. en geeft geen oordeel over de klacht van verzoeker. De burgemeester van Geldermalsen is het eens met de klachtafhandelingsbrief van 28 april 2004 van de districtschef.

5. In reactie op de klacht stuurde politieambtenaar B. op 23 april 2005 een brief aan de Nationale ombudsman. B. schrijft onder meer dat twee auto's de splitsing naderden, evenals een brandweerauto. De ene auto sloeg op de aanwijzingen van de politieambtenaren direct af. De auto waarin verzoeker en zijn vrouw zaten, bleef op de splitsing staan ondanks de aanwijzingen, aldus B. Toen de auto van verzoeker optrok, hoorde B. een klap. Hij heeft niet gezien of zijn collega E. deze klap heeft gegeven. B. heeft niet gehoord dat E. iets riep toen hij de klap gaf. Dit verbaast hem, omdat de afstand tussen hem en E. minder was dan vijf meter.

Toen verzoeker even later met hem wilde praten over hetgeen was gebeurd, heeft B. verzoeker zijn visitekaartje gegeven, zodat hij later contact kon opnemen.

Tenslotte schrijft B. dat politieambtenaren bepalen welke voertuigen er bij een verkeersomleiding als op 31 augustus 2003 mogen doorrijden en welke niet en niet verzoeker.

6. Per brief van 3 mei 2005 reageerde politieambtenaar E. op de klacht van verzoeker. E. schrijft onder meer dat hij en zijn collega B. waren belast met het begeleiden van het verkeer bij de splitsing in verband met een brand. Op het moment dat er een brandweerauto aankwam, kwamen er twee auto's uit de richting van de brand gereden. De eerste auto reageerde direct op de aanwijzingen van de politieambtenaren, aldus E. De tweede auto, waarin verzoeker en zijn vrouw zaten, stopte en blokkeerde de doorgang voor de brandweerauto. De vrouw van verzoeker, die achter het stuur zat, reageerde niet op de aanwijzingen van E. Zij draaide haar raam open en E. zei/riep tegen haar: "Doorrijden, weg vrijmaken." E. schrijft voorts dat hij zag dat de vrouw van verzoeker hem iets wilde vragen, maar daar was volgens hem op dat moment geen tijd voor. Hij wilde geen tijd verliezen voor de brandweerauto, die de kruising dicht was genaderd. E. schrijft dat hij normaal gesproken een gesprek niet uit de weg gaat, maar dat er op dat moment andere prioriteiten waren. Volgens E. zou verzoeker daar begrip voor moeten kunnen opbrengen.

Volgens E. heeft hij geen lelijke woorden gezegd tegen de vrouw van verzoeker. Om zijn woorden kracht bij te zetten, heeft hij een klap op het dak van de auto van verzoeker gegeven. Volgens E. was dit voordat de vrouw van verzoeker wegreed met de auto. E.

schrijft dat hij uit eigen ervaring weet dat een klap op het dak hard klinkt als je in de auto zit. Hij was zich er dan ook van bewust dat de klap een schrikreactie teweeg zou brengen, maar dit kon volgens hem geen gevaar opleveren, omdat de vrouw van verzoeker alle ruimte had om door te rijden. Volgens E. was de klap bewust niet hard en met de vlakke hand.

7. De korpsbeheerder gaf op 4 mei 2005 in zijn standpunt over de klacht aan dat de betrokken politieambtenaar heeft verklaard de door verzoeker gestelde woorden niet te hebben gezegd en slechts een lichte tik op het dak van de auto van verzoeker te hebben gegeven teneinde de vrouw van verzoeker te laten doorrijden. De korpsbeheerder ziet geen reden om aan de verklaring van verzoeker meer geloof te hechten dan aan die van de betrokken politieambtenaar en onthoudt zich van een oordeel op dit punt van de klacht van verzoeker.

8. Per brief van 2 juni 2005 reageerde verzoeker op het standpunt van de korpsbeheerder. Verzoeker schrijft dat de stelling van de korpsbeheerder dat een door een politieambtenaar gegeven order moet worden opgevolgd, juist is. Verzoeker schrijft voorts dat hij dit echter niet doet wanneer hij hierdoor mogelijk schade oploopt. Verzoeker begrijpt niet dat politieambtenaar B. niet heeft gezien en gehoord wat zijn collega E. deed. Volgens verzoeker was er namelijk geen ander verkeer op het moment dat hij en zijn echtgenote met de auto kwamen aangereden.

9. Per brief van 15 juli 2005 reageerde de korpsbeheerder op de brief van verzoeker van 2 juni 2005. De korpsbeheerder schrijft onder meer dat politieambtenaar E. niet onwillig was om verzoeker te woord te staan, maar dat het moment waarop verzoeker en zijn echtgenote met hun auto op de splitsing stonden, daarvoor niet geschikt was, gezien de naderende brandweerauto. Volgens de korpsbeheerder was het wel mogelijk geweest als de echtgenote van verzoeker met de auto volgens de aanwijzingen rechtsaf was geslagen en de auto even verderop had geparkeerd. Er was dan tijd en gelegenheid geweest voor een korte toelichting. Meerdere automobilisten hebben zo gehandeld, aldus de korpsbeheerder.

Voorts schrijft de korpsbeheerder dat verzoeker stelt dat het opvolgen van het bevel van de politieambtenaar tot schade zou hebben geleid. Verzoeker geeft echter niet aan waaruit deze schade zou hebben bestaan, aldus de korpsbeheerder. Volgens de korpsbeheerder had de echtgenote van verzoeker de bevelen van de politieambtenaar zonder schade kunnen opvolgen. Er was geen ander verkeer dat het afslaan naar rechts zou kunnen beletten en de brandweerauto was ook nog op veilige afstand.

Tenslotte geeft de korpsbeheerder aan dat politieambtenaar E. zich richtte op het verkeer dat uit de richting van de brandweerauto's kwam en dat politieambtenaar B. het verkeer begeleidde aan de afgesloten zijde van de kruising. Volgens de korpsbeheerder was 31 augustus 2003 een mooie dag met veel verkeer en was er dus wel degelijk ander

verkeer waarmee de politieambtenaren zich moesten bezighouden. Bovendien moesten de politieambtenaren ook alert zijn op mogelijk ander naderend verkeer.

10. Per brief van 1 augustus 2005 reageerde verzoeker op de brief van de korpsbeheerder van 15 juli 2005. Hij schrijft onder meer dat hij en zijn vrouw de auto inderdaad even verderop aan de kant hebben gezet en dat hij is teruggegaan naar de splitsing om te praten met politieambtenaar E. Deze was volgens verzoeker niet meer op de kruising aanwezig. Politieambtenaar B. gaf verzoeker zijn visitekaartje.

11. De korpsbeheerder geeft in zijn nadere reactie van 24 augustus 2005 aan dat politieambtenaar E. en B. op de kruising aanwezig waren toen verzoeker E. wilde aanspreken.

Beoordeling ten aanzien van het uitschelden van de echtgenote van verzoeker

12. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat politieambtenaar E. ontkent dat hij de echtgenote van verzoeker "trut" heeft genoemd. Politieambtenaar B. heeft aangegeven dat hij niet heeft gehoord dat E. iets riep toen deze de klap op het dak gaf van de auto van verzoeker.

13. Op dit punt staat de lezing van verzoeker tegenover die van E. Niet is gebleken van feiten of omstandigheden op grond waarvan aan de ene lezing meer betekenis moet worden toegekend dan aan de andere.

De Nationale ombudsman onthoudt zich op dit punt van een oordeel.

Beoordeling ten aanzien van het geven van een klap op het dak van de auto van verzoeker

14. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

15. Uit het onderzoek is komen vast te staan dat E. een klap op het dak van de auto van verzoeker heeft gegeven, nu dit zowel blijkt uit de mutatie die op 31 augustus 2003 is opgemaakt door politieambtenaren B. en E., als uit de verklaringen van B. en E.

16. In de mutatie van 31 augustus 2003, de klachtrapportage van S. van 16 december 2003 en zijn brief van 3 mei 2005 geeft E. aan dat hij een klap met de vlakke hand op het dak van de auto van verzoeker heeft gegeven om de aandacht van de echtgenote van verzoeker te trekken en haar zo te bewegen door te rijden. Volgens E. gaf hij de klap nadat de echtgenote van verzoeker met de auto bleef stilstaan op de splitsing en niet reageerde op zijn aanwijzingen en verzoek om door te rijden.

17. Krachtens het genoemde in artikel 82 Reglement verkeersregels en verkeerstekens zijn weggebruikers verplicht om aanwijzingen op te volgen van daartoe bevoegde en als zodanig herkenbare ambtenaren (zie Achtergrond, onder 1.).

18. Politieambtenaren B. en E. begeleidden op 31 augustus 2003 het verkeer, omdat er even verderop een brand was. Het verkeer moest worden begeleid, zodat de brandweervoertuigen snel naar de brand toe konden rijden. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat er sprake was van een hectische situatie waarbij goed moest worden gelet op het toestromende verkeer en de brandweervoertuigen zo snel mogelijk moesten kunnen doorrijden naar de plek van de brand. De Nationale ombudsman acht het dan ook begrijpelijk dat politieambtenaar E., nadat de echtgenote van verzoeker niet reageerde op zijn aanwijzingen en mondelinge verzoek om door te rijden, haar op een andere manier trachtte te laten doorrijden. De Nationale ombudsman acht, gelet op de aard van de taak en de omstandigheden waaronder die vervuld werd, het niet in strijd met het vereiste van evenredigheid dat E. hierbij een klap op het dak heeft gegeven. Bij het geven van een niet excessieve klap op het dak van een auto, kan bovendien niet worden verwacht dat dit schade veroorzaakt.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het verzoek om schadevergoeding

Bevindingen

1. Verzoeker heeft in zijn brieven van 31 augustus en 14 september 2003 aangegeven dat hij een vergoeding wil voor de schade aan het dak van zijn auto. Door de klap van politieambtenaar E. is het dak van de auto aan de voorkant beschadigd, volgens verzoeker. De auto van verzoeker heeft een polyester dak en daarin is een scheur ontstaan door de klap, aldus verzoeker. Bij de brief van 14 september 2003 is een factuur gevoegd van Autoschade Be. die op 13 oktober 2003 het dak van de auto van verzoeker heeft gerepareerd voor € 602,26.

2. Zoals hiervoor reeds is aangegeven onder I.3.1. en I.6. stelt E. dat hij een klap met de vlakke hand op het dak van de auto van verzoeker heeft gegeven.

3. Op 28 april 2004 schrijft de districtschef in zijn brief aan verzoeker dat hij het verzoek om schadevergoeding van verzoeker heeft doorgestuurd aan de schadeverzekeraar van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid. Op 12 mei 2004 droeg het regionale politiekorps Gelderland-Zuid het verzoek van verzoeker over aan schadeverzekeraar Ma.

4. Op 8 juni 2004 stuurde schadeverzekeraar Ma. een brief aan verzoeker, waarin deze verzoeker vraagt bewijs te leveren voor het feit dat politieambtenaar E. de schade aan het dak van zijn auto heeft veroorzaakt. De verzekeringsmaatschappij geeft aan dat zonder

overlegging van concreet bewijs niet is uitgesloten dat de door verzoeker geclaimde schade het gevolg is van een omstandigheid die de politie in alle redelijkheid niet kan worden toegerekend. Verzoeker deelde de politie mee dat hij de brief van 8 juni 2004 van de verzekeraar niet had ontvangen. Op 21 december 2004 stuurde de verzekeraar de brief van 8 juni 2004 nogmaals aan verzoeker.

5. Per e-mailbericht van 18 januari 2005 reageerde verzoeker op de brief van 8 juni 2004 van de verzekeraar. Verzoeker schrijft dat hij geprobeerd heeft om getuigen te vinden van het voorval van 31 augustus 2003, maar dat dit niet is gelukt. Hij schrijft voorts dat het voor hem onmogelijk is om te bewijzen dat de schade aan het dak van zijn auto het gevolg is van de klap van politieambtenaar E. en vraagt de verzekeraar de zaak af te ronden.

6. De beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid liet in zijn reactie op deze klacht aan de Nationale ombudsman weten dat de verzekeraar geen aansprakelijkheid erkende voor de schade. Volgens de korpsbeheerder wordt een schadeclaim normaal gesproken tot € 2500 niet aangemeld bij de verzekeraar in verband met het eigen risico van de politie. Door dit wel te doen in dit geval is extra objectiviteit gewaarborgd, aldus de korpsbeheerder. De korpsbeheerder is van oordeel dat Ma. de schadeclaim van verzoeker terecht heeft afgewezen, omdat niet voldaan is aan alle vereisten van een onrechtmatige daad, de grondslag voor de schadeclaim van verzoeker. De verwijtbaarheid en het causale verband kan niet worden vastgesteld c.q. aangenomen, aldus de korpsbeheerder. De korpsbeheerder acht dit onderdeel van de klacht niet gegrond.

Beoordeling ten aanzien van de wijze van behandeling van het verzoek om schadevergoeding

7. De Nationale ombudsman kan er begrip voor opbrengen dat de politie de beoordeling van een schadevergoedingsverzoek overlaat aan haar verzekeraar. Meestal zal de politie op grond van de overeenkomst met de verzekeraar ook verplicht zijn de claim door deze verzekeraar te laten beoordelen alvorens daarover een standpunt in te nemen. Dat ontslaat het politiekorps echter niet van zijn verantwoordelijkheid voor correcte afhandeling van het verzoek om schadevergoeding. Zo zal van de zijde van het korps aan de verzoeker duidelijk moeten worden gemaakt in hoeverre het standpunt van de verzekeraar als beslissing van het korps kan worden aangemerkt. Ook zullen de binnen het korps voor afhandeling verantwoordelijke functionarissen erop moeten toezien dat dit binnen redelijke termijn gebeurt en dat verzoeker zonodig wordt geïnformeerd over de voortgang.

8. Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

9. Nu het regionale politiekorps Gelderland-Zuid zelf niet heeft geantwoord op verzoekers verzoek om schadevergoeding, heeft het daarmee gehandeld in strijd met het vereiste van

actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Beoordeling ten aanzien van de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding

Gezien het feit dat de korpsbeheerder tijdens het onderzoek tevens inhoudelijk is ingegaan op de afwijzing van het verzoek om schadevergoeding en verzoeker de gelegenheid heeft gehad hierop te reageren, komt de Nationale ombudsman tot de conclusie dat hoor en wederhoor ook ten aanzien van de inhoudelijke klacht omtrent het verzoek om schadevergoeding heeft plaatsgevonden. De Nationale ombudsman zal hieronder ook oordelen over het afwijzen van het verzoek om schadevergoeding, omdat anders aan deze inhoudelijke klacht tekort wordt gedaan.

10. Voor wat betreft de inhoud van de beslissing wordt allereerst gewezen op het volgende.

In een geval als dit, waarin een klacht over een besluit van een bestuursorgaan tot (gedeeltelijke) afwijzing van een verzoek om schadevergoeding niet kan worden onderworpen aan het oordeel van de bestuursrechter, is de Nationale ombudsman bevoegd die klacht te onderzoeken en te beoordelen, maar stelt hij zich terughoudend op. In zo'n geval is immers de burgerlijke rechter de instantie die bij uitsluiting bevoegd is om bindend te beslissen over de vraag of, op grond van bepalingen van burgerlijk recht, het betrokken bestuursorgaan is gehouden om de gestelde schade te vergoeden.

11. Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

12. Wat betreft de gehoudenheid tot schadevergoeding brengt het hiervoor onder 6. genoemde redelijkheidsvereiste mee dat het bestuursorgaan mag weigeren om financiële aansprakelijkheid voor ontstane schade te aanvaarden indien het op goede gronden zijn aansprakelijkheid betwist. In dat geval kan het bestuursorgaan het aan de burger overlaten om vragen betreffende de onrechtmatigheid van het handelen of betreffende de overige voorwaarden om de schadeclaim toe te wijzen desgewenst aan het oordeel van de burgerlijke rechter te onderwerpen. Dit is slechts anders indien de gronden en overwegingen waarop een dergelijke betwisting berust, zo evident onjuist zijn dat het bestuursorgaan in redelijkheid niet tot zijn beslissing had kunnen komen. Alsdan moet de afweging van het belang van het bestuursorgaan bij betwisting van zijn gehoudenheid tot schadevergoeding tegenover het belang van de burger bij schadevergoeding worden geacht in strijd met het redelijkheidsbeginsel te hebben plaatsgevonden.

13. In dit geval is de aanspraak van verzoeker op (volledige) schadevergoeding niet zo evident juist dat de politie niet in redelijkheid tot het afwijzende besluit heeft kunnen komen. Hiertoe is van belang dat weliswaar is komen vast te staan dat politieambtenaar E.

een klap heeft gegeven op het dak van de auto van verzoeker, maar dat met die constatering niet zonder meer is komen vast te staan dat hierdoor de schade is ontstaan die verzoeker heeft vastgesteld aan het dak van zijn auto en dat de politie schadeplichtig is.

Bovendien heeft E. verklaard dat hij een klap heeft gegeven op de achterkant van het dak van de auto van verzoeker en heeft verzoeker schade aan de voorkant van het dak van zijn auto geconstateerd. Op dit punt spreken E. en verzoeker elkaar tegen. Er zijn geen feiten of omstandigheden uit het onderzoek naar voren gekomen op grond waarvan aan de ene lezing meer waarde dient te worden toegekend dan aan de andere.

Gelet op de terughoudende benadering van de Nationale ombudsman in schadevergoedingszaken, is de Nationale ombudsman van oordeel dat het de regiopolitie Gelderland-Zuid in dit geval vrijstond om te betwisten dat het gehouden was tot het vergoeden van de gestelde schade en is er voor de Nationale ombudsman geen reden om te oordelen dat het besluit tot weigering van de schadevergoeding is gegeven in strijd met het redelijkheidsbeginsel.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

III. Ten aanzien van het overschrijden van de termijn voor de klachtbehandeling

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid de termijn voor de behandeling van zijn klacht heeft overschreden.

2. Op 31 augustus 2003 stuurde verzoeker een klachtbrief aan politieambtenaar B. over de gebeurtenis van 31 augustus 2003. Op 11 september 2003 stuurde het regionale politiekorps Gelderland-Zuid een ontvangstbevestiging aan verzoeker met daarbij de vraag of verzoeker nadere informatie wilde verstrekken over zijn klacht.

Op 14 september 2003 stuurde verzoeker de politie de nadere informatie omtrent zijn klacht. Per brief van 6 oktober 2003 en middels een daarbij gevoegd formulier over de wijze van behandeling van de klacht verzocht de regiopolitie verzoeker om aan te geven of hij een bemiddelingsgesprek wilde in het kader van de behandeling van zijn klacht.

Op 13 oktober 2003 stuurde verzoeker het formulier terug en schreef hierin dat hij het niet nodig vond dat er een bemiddelingsgesprek zou plaatsvinden, maar dat excuses zouden volstaan. Op 16 december 2003 vond er een telefonisch gesprek plaats tussen verzoeker en de klachtbehandelaar.

Op 28 april 2004 stuurde de districtschef de klachtafhandelingsbrief aan verzoeker. Bij deze brief was een afdoeningsbericht gevoegd, waarin de burgemeester van

Geldermalsen aangeeft dat hij akkoord gaat met de afdoening van de klacht. Indien verzoeker zijn klacht wilde voorleggen aan de korpsbeheerder, diende hij dit binnen twee weken aan te geven.

Hiervoor onder II.4. is aangegeven dat verzekeringsmaatschappij Ma. verzoeker op 8 juni 2004 een brief stuurde over het verzoek om schadevergoeding.

3. De korpsbeheerder geeft in zijn standpunt van 4 mei 2005 weer dat de termijnen die voor klachtbehandeling staan zijn overschreden bij de behandeling van de klacht van verzoeker. De korpsbeheerder schrijft dat er pas op 16 december 2003 een bemiddelingsgesprek heeft plaatsgevonden, terwijl de klacht medio september 2003 compleet en daarmee ontvankelijk was.

Beoordeling

4. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat een bestuursorgaan slagvaardig en met voldoende snelheid optreedt.

5. Met de korpsbeheerder is de Nationale ombudsman van oordeel dat verzoekers klacht van 31 augustus 2003 onvoldoende voortvarend is behandeld. Waar de in augustus 2003 geldende klachtenregeling van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid een maximale behandelingsduur van veertien weken toestond (zie Achtergrond, onder 2.), heeft de behandeling in feite ruim acht maanden geduurd. Bijzondere omstandigheden die een dergelijke termijnoverschrijding rechtvaardigen zijn niet gebleken. De korpsbeheerder heeft daarmee gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

Verder is niet gebleken dat toen duidelijk werd dat de behandeling van de klacht van verzoeker niet binnen de voorgeschreven termijn zou kunnen plaatsvinden verzoeker een verdagingsbericht is gestuurd, waarin de reden voor de ontstane vertraging werd uiteengezet en waarin tevens een nieuwe - korte - behandelingstermijn werd genoemd.

Daarmee is gehandeld in strijd met artikel 19, tweede lid, klachtenregeling (zie Achtergrond, onder 2.) en artikel 9:11, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (zie Achtergrond, onder 3.), waarin is bepaald dat een bestuursorgaan de afhandeling van een klacht voor ten hoogste vier weken kan verdagen, van welke verdaging de betrokkenen vervolgens schriftelijk op de hoogte moeten worden gesteld.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid is

niet gegrond ten aanzien van

- het geven van een klap op het dak van de auto van verzoeker;
- het afwijzen van het verzoek om schadevergoeding;

gegrond ten aanzien van

- de wijze van behandeling van het verzoek om schadevergoeding, wegens strijd met het vereiste van adequate en actieve informatieverstrekking;
- het overschrijden van de termijn van de klachtbehandeling, wegens schending van het vereiste van voortvarendheid.

Ten aanzien van het uitschelden van de echtgenote van verzoeker onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

Onderzoek

Op 13 oktober 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer K. te X, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid te Nijmegen. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd betrokken politieambtenaren E. en B. de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Tijdens het onderzoek kregen het regionale politiekorps Gelderland-Zuid en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Mutatie van 31 augustus 2003, opgemaakt door betrokken politieambtenaren E. en B.

Klachtbrief van verzoeker aan politieambtenaar B. van 31 augustus 2003.

Ontvangstbevestiging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid van 11 september 2003 met een verzoek om nadere informatie.

Brief van verzoeker aan het regionale politiekorps Gelderland-Zuid van 14 september 2003 met nadere informatie over zijn klacht.

Tweede ontvangstbevestiging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid van 6 oktober 2003 met het verzoek aan verzoeker om het formulier over de wijze van behandeling van zijn klacht in te vullen.

Formulier wijze van behandeling dat verzoeker op 13 oktober 2003 terugstuurt, met daarbij gevoegd de factuur van de reparatie van het dak van zijn auto van € 602,26.

Rapportage klachtbehandeling van klachtbehandelaar S. van 16 december 2003. Hierbij is een verslag van het gesprek met verzoeker van 16 december 2003 gevoegd en een verklaring van politieambtenaar E., welke is afgelegd in december 2003.

Klachtafhandelingsbrief van districtschef Vr. met daarbij gevoegd de verklaring van de burgemeester van Geldermalsen dat hij akkoord is met de klachtafhandelingsbrief.

Brief van 10 juni 2004 waarin hij schrijft dat hij het er niet mee eens is dat hij van de verzekeringsmaatschappij moet bewijzen wat de oorzaak was van zijn schade en hij vindt dat de klachtbehandeling te lang heeft geduurd.

Brief 22 juni 2004 van districtschef Vr. aan verzoeker waarin deze reageert op de brief van 10 juni 2004 van verzoeker.

Brief van 8 juni 2004 van verzekeraar Ma. aan verzoeker, welke verzoeker op 21 december 2004 nogmaals wordt toegestuurd.

E-mailbericht van verzoeker aan verzekeraar Ma. van 18 januari 2005.

Klachtbrieven van verzoeker van 13 en 21 oktober 2004 aan de Nationale ombudsman.

Brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 29 november 2004 met nadere informatie over zijn klacht.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 15 april 2005.

Reactie van betrokken politieambtenaar B. van 23 april 2005 op de klacht van verzoeker.

Reactie van betrokken politieambtenaar E. van 3 mei 2005 op de klacht van verzoeker.

Reactie van de korpsbeheerder van 4 mei 2005 op de klacht van verzoeker.

Brief van verzoeker van 2 juni 2005 naar aanleiding van de reactie van de korpsbeheerder en politieambtenaren B. en E.

Nadere reactie van de korpsbeheerder van 15 juli 2005.

Nadere reactie van verzoeker van 1 augustus 2005.

Nadere reactie van de korpsbeheerder van 24 augustus 2005.

Notitie van de telefonische reactie van verzoeker van 7 september 2005 op de brief van de korpsbeheerder van 24 augustus 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Reglement verkeersregels en verkeerstekens

Artikel 82

"1. Weggebruikers zijn verplicht de aanwijzingen op te volgen die mondeling of door middel van gebaren worden gegeven door:

- a. de daartoe bevoegde en als zodanig kenbare ambtenaren,
- b. de militairen van de Koninklijke Marechaussee voor zover niet behorend tot de in onderdeel a bedoelde ambtenaren en
- c. de daartoe bevoegde en als zodanig kenbare verkeersregelaars.

2. Bij het geven van aanwijzingen door middel van gebaren worden, voor zover mogelijk, de in bijlage II vastgestelde aanwijzingen gegeven.

3. Bestuurders zijn tevens verplicht de in bijlage II, onderdeel 8, vastgestelde aanwijzing om te stoppen op te volgen die wordt gegeven door daartoe bevoegde en als zodanig kenbare verkeersbrigadiers.

4. Weggebruikers zijn voorts verplicht te stoppen indien hen door een begeleider van een railvoertuig een stopteken volgens model F10 van bijlage 1, een rode vlag of een rode lamp wordt getoond."

2. Klachtenregeling van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid 2000

Artikel 11 Machtiging afdoening

"De korpsbeheerder doet de klacht af. De korpsbeheerder machtigt de korpschef tot afdoening van de klacht. Met toestemming van de korpsbeheerder machtigt de korpschef de onderdeelchef tot afdoening van de klacht."

Artikel 19 Afdoening door de korpsbeheerder

"1. De korpsbeheerder stuurt een bericht van ontvangst aan de partij die zijn oordeel heeft gevraagd en deelt daarbij mede dat de klachtencommissie hem zal adviseren.

2. De korpsbeheerder doet de klacht af binnen 10 weken na ontvangst van de klacht bij het onderdeel. De korpsbeheerder kan de afdoening voor ten hoogste 4 weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de klager en de betrokken ambtenaar.

3. Indien de afdoening inhoudelijk afwijkt van het advies van de klachtencommissie geeft de korpsbeheerder gemotiveerd aan waarom van dat advies is afgeweken. Tevens voegt hij een afschrift van het advies van de klachtencommissie bij het afdoeningbericht aan partijen.

4. De korpsbeheerder zendt een concept afdoening ter advisering aan de burgemeester en, voor zover strafvorderlijke bevoegdheden in het geding zijn, aan de hoofdofficier van justitie.

5. De korpsbeheerder zendt een afschrift van de afdoening aan de hoofdofficier van justitie, de burgemeester, de onderdeelchef, de klager, de betrokken ambtenaar en de voorzitter van de klachtencommissie.

6. De korpsbeheerder deelt bij de afdoening aan klager mede dat deze nog een klacht kan indienen bij de Nationale Ombudsman. Ook de betrokken ambtenaar wordt medegedeeld dat hij het recht heeft een behandeling van de klacht voor te leggen aan de Nationale Ombudsman.

7. De korpsbeheerder ziet er op toe dat tijdens behandeling van de klacht door de betrokken ambtenaar afgelegde en op schrift gestelde verklaringen niet zonder toestemming van de ambtenaar buiten de klachtenprocedure worden gebruikt."

3. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:11

"1. Het bestuursorgaan handelt de klacht af binnen zes weken of - indien afdeling 9.1.3 van toepassing is - binnen tien weken na ontvangst van het klaagschrift. 2. Het bestuursorgaan kan de afhandeling voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan aan de klager en aan degene op wiens

gedraging de klacht betrekking heeft."

4. Mandatering aan plaatselijke burgemeester

De Nationale ombudsman heeft zich in verschillende rapporten kritisch uitgelaten over mandatering van de bevoegdheid tot het afdoen van klachten door korpsbeheerders. Al eerder - in de jaarverslagen van 1994 en 1997 - besteedde de Nationale ombudsman uitgebreid aandacht aan deze kwestie. In het Jaarverslag 1994 (blz. 148 e.v.) is onder meer het volgende opgenomen:

"Mede naar aanleiding van de concept-klachtenregelingen (van de regionale politiekorpsen; N.o.) die hem op dat moment al om commentaar waren voorgelegd, heeft de Nationale ombudsman zich bij brief van 25 februari 1994 tot de regiokorpsen gewend.

Hij vroeg daarbij de aandacht voor enkele punten die hij van belang achtte in verband met de behandeling van klachten over de politie.

In enkele concepten was voorzien in de mogelijkheid dat de korpsbeheerder de bevoegdheid tot afdoening van politiekklachten mandateert aan de burgemeesters in de desbetreffende regio.

Naar aanleiding daarvan merkte de Nationale ombudsman op dat de bevoegdheid tot het nemen van een beslissing op een ingediende klacht - in dit verband wel te onderscheiden van het ontvangen van, en het doen van onderzoek naar een klacht - ingevolge artikel 61 van de Politiewet 1993, is toegekend aan de korpsbeheerder. Deze bevoegdheid kan niet worden gedelegeerd.

De Nationale ombudsman bracht naar voren dat mandatering van de afdoening van klachten op zichzelf wel denkbaar is, aangezien de bevoegdheid tot afdoening dan blijft berusten bij de korpsbeheerder. Hij wees er echter op dat de mandaatgever zijn verantwoordelijkheid voor en zijn zeggenschap over de bevoegdheidsuitoefening slechts ten volle kan waarmaken in geval van mandatering aan een hiërarchisch ondergeschikte. In dit verband achtte hij een mandaat aan de regionale burgemeesters niet passend. Bovendien gaf hij aan dat zo'n mandaat niet in overeenstemming is met de wetsgeschiedenis met betrekking tot hoofdstuk X van de Politiewet. Hij verwees in dit verband naar de Memorie van antwoord (Kamerstukken II 1992/93, 22/562, nr. 10, blz. 38):

'Afdoening van de klacht door de betrokken lokale burgemeester is in strijd met ons uitgangspunt, dat de beslissing op klachten over het regionale politiekorps in één hand behoort te liggen en wel in die van de korpsbeheerder.'